

Bildhanteringsprogram

Gratisprogram

När du redigerar dina foton ska du alltid arbeta i en kopia och spara en oredigerad fil av samma foto på annat ställe än i datorn, t ex på en extern hårddisk. Den tjänstgör också som backup.

Picasa. Enkelt, lättförståeligt, bästa programmet när det gäller att få överblick över sina foton, lätt att ge namn, tagga och söka. Enkelt att använda som bas för e-post, webbalbum och nätet. Och bra, lättbegriplig redigering. Laddas ner från www.picasa.google.com. Klicka på "Hämta Picasa".

Pixlr <http://pixlr.com/editor/>. Används på nätet, redigt och lättarbetat. T ex kлона, redigera ljus med nivåer och andra verktyg, redigera färger, arbeta i lager, redigera delar av bilden, omforma bilden.

Photoscape <http://www.photoscape.org/>. Laddas ner i datorn. Redigering samt ramar och t ex rund beskärning.

IrfanView <http://www.irfanview.com/> har enkel och bra gråskalefunktion (använder jag i tidningen Draken). IrfanView kan hantera många filtyper, t ex råfiler vilket är mycket praktiskt.

Gimp <http://www.gimp.org/>, ett avancerat gratisprogram för vana bildbehandlare.

Kamerans program. Viktigt i kameror som tar råfiler, då har man alltid ett program som kan hantera dem.

Datorns program. Med Windows och andra program följer olika program för att öppna bildfiler. Några av dem har redigeringsfunktioner.

Windows Live Photo Gallery (Windows 7 och Vista) har bra redigering. *Microsoft Office* har vissa redigeringsmöjligheter; *Paint* är värdelöst för foton. När du bestämt dig för standardprogram - gå in på Kontrollpanelen, Standardprogram. Klicka på ditt valda program, klicka på "Ange det här programmet som standardprogram" och OK. I XP rekommenderar jag för jpg-filer "Visningsprogram för bilder och fax" och i Windows 7, 8 och Vista "Windows fotovisare".

Öppna med. Man binder sig inte för att alltid använda samma program i och med att man anger standardprogram. Det finns många program att välja på och man kan bestämma program efter vad man vill göra med fotot. Man högerklickar och väljer "Öppna med" i menyn som kommer fram. Där finns en lista med alla bildprogram man har i sin dator.

De flesta foton är av typen JPG och har filändelsen .jpg. Råfiler har olika andra filändelser t ex CR2 (Canon). Ett lämpligt standardprogram för råfiler är t ex Windows Photograph Gallery som de flesta kan ladda ner i datorn från Microsoft. Ofta krävs även ett "Codec pack" från Microsoft.

Det är arbetsbesparande och praktiskt att kombinera de bästa funktionerna i olika program. Jag har Picasa som grund för min fotohantering, därför att där är det lättast att hitta och jämföra foton och sortera dem. Jag börjar i Picasa med att rätta ut sneda horisonter och grovbeskära foton, ofta också ljusa upp och skärpa dem, det går med ett par klick. Sedan är det lätt att sortera fram de bästa och kanske redigera litet mer. Om jag behöver retuschera foton eller resa upp störtande linjer använder jag Pixlr.